

30. Omnes officiales, qui in republica corporaliter laborant, sunt excusati ab obligatione jejunii, nec debent se certificare, an labor sit compatibilis cum jejunio.

31. Excusantur absolute a præcepto jejunii omnes illi, qui iter agunt equitando, utcumque iter agant, etiamsi iter necessarium non sit, et etiamsi iter unius diei conficiant.

32. Non est evidens, quod consuetudo non comedendi ova et lactinia in Quadragesima obliget.

33. Restitutio fructuum ob omissionem horarum suppleri potest per quascunque eleemosynas, quas antea beneficiatus de fructibus sui beneficii fecerit.

34. In die Palmarum recitans officium Paschale satisfacit præcepto.

35. Unico officio potest quis satisfacere duplici præcepto, pro die præsentis et crastino.

36. Regulares possunt in foro conscientiae uti privilegiis suis, quæ sunt expresse revocata per concilium Tridentinum.

37. Indulgentiæ concessæ regularibus, et revocata a Paulo V. hodie sunt revalidatæ.

38. Mandatum Tridentini factum sacerdoti sacrificanti ex necessitate cum peccato mortali, confitendi quam primum, est consilium, non præceptum.

39. Illa particula, *quamprimum*, intelligitur, cum sacerdos suo tempore confitebitur.

40. Est probabilis opinio, quæ dicit, esse tantum veniale, osculum habitum ob delectationem carnalem et sensibilem, quæ ex osculo oritur, secluso periculo consensus ulterioris et pollutionis.

41. Non est obligandus concubinarium ad ejiciendam concubinam, si hæc nimis utilis esset ad oblectamentum concubinari, vulgo *regalo*, dum, deficiente illo, nimis ægre ageret vitam, et aliæ epulæ tædio magno concubinarium afficerent et alia famula nimis difficile inveniretur.

42. Licitum est mutuanti aliquid ultra sortem exigere, si se obliget ad non repetendam sortem ad certum tempus.

43. Annuum legatum pro anima relictum non durat plus quam per decem annos.

44. Quoad forum conscientiae, reo correcto, ejusque contumacia cessante, cessant censuræ.

45. Libri prohibiti, donec expurgentur, possunt retineri, usque dum, adhibita diligentia, corrigantur.

Quibus mature pensatis, idem sanctissimus statuit ac decrevit, prædictas propositiones, et unamquamque ipsarum, ut minimum, tanquam scandalosas esse damandas et prohibendas, sicut eas damnat ac prohibet; ita ut quicumque illas, etc., *ut in priori decreto*.

Iusuper districte in virtute S. Obedientiae, etc., *ut in priori decreto*.

(27. *Innocentii divina Providentia Papæ XI, decretum contra propositiones 65, scandalosas, et in praxi perniciosas.*

Feria v, die 2 Martii 1679, in generali

congregatione sanctæ Romanæ et universalis Inquisitionis, etc.

Sanctissimus D. N. Innocentius Papa XI, prædictus, ovium sibi a Deo creditarum salutis sedulo incumbens et salubre opus in segregandis noxiis doctrinarum pascuis ab innoxiiis a fel. record. Alexandro VII, prædecessore suo inchoatum, prosequi volens, plurimas propositiones, partim ex diversis, vel libris, vel thesibus, seu scriptis excerptas, et partim noviter adinventas, theologorum plurium examini, et deinde eminentissimis et reverendissimis dominis cardinalibus, contra hæreticam pravitatem generalibus inquisitoribus subjecit: Quibus propositionibus sedulo et accurate sæpius discussis, eorumdem eminentissimorum cardinal. et theol. votis per Sanctitatem Suam auditis: Idem sanctiss. D. N. re postea mature considerata, statuit et decrevit pro nunc sequentes propositiones, et unamquamque ipsarum, sicut jacent, ut minimum, tanquam scandalosas, in praxi perniciosas esse damandas, sicuti eas damnat et prohibet. Non intendens tamen Sanctitas Sua per hoc decretum alias propositiones in ipso non expressas, et Sanctitati Suae quomodolibet, et ex quacunque parte exhibitas vel exhibendas ullatenus approbare.

1. Non est illicitum in sacramentis conferendis sequi opinionem probabilem, de valore sacramenti, relicta tutiore, nisi id vetet lex, conventio aut periculum gravis damni incurrendi, hinc sententia probabiliter tantum utendum non est in collatione baptismi, ordinis sacerdotalis aut episcopalis.

2. Probabiliter existimo judicem posse judicare juxta opinionem etiam minus probabilem.

3. Generatim dum probabilitate, sive intrinseca, sive extrinseca, quantumvis tenui, modo a probabilitatis finibus non exeat, confisi aliquid agimus, semper prudenter agimus.

4. Ab infidelitate excusabitur infidelis, non credens ductus opinione minus probabili.

5. An peccet mortaliter, qui actum dilectionis Dei semel tantum in vita eliceret, condemnare non audemus.

6. Probabile est, ne singulis quidem rigorose quinquennis per se obligare præceptum charitatis erga Deum.

7. Tunc solum obligat, quando tenemur justificari, et non habemus aliam viam, qua justificari possimus.

8. Comedere et bibere usque ad satietatem ob solam voluptatem non est peccatum, modo non obsit valetudini, quia licite potest appetitus naturalis suis actibus frui.

9. Opus conjugii ob solam voluptatem exercitum omni penitus caret culpa ac defectu veniali.

10. Non tenemur proximum diligere actu interno et formali.

11. Præcepto proximum diligendi satisfacere possumus per solos actus externos.

12. Vix in secularibus invenies, etiam in regibus, superfluum statui, et ita vix ali-

quis tenetur ad eleemosynam, quando tenetur tantum ex superfluo statui.

13. Si cum debita moderatione facias, potes absque peccato mortali de vita alicujus tristari, et de illius morte naturali gaudere, illam inefficaci affectu petere et desiderare, non quidem ex displicentia personæ, sed ob aliquod temporale emolumentum.

14. Licitum est absoluto desiderio cupere mortem patris, non quidem ut malum patris, sed ut bonum cupientis, quia nimirum ei obventura est pinguis hæreditas.

15. Licitum est filio gaudere de parricidio parentis a se in ebrietate perpetrato propter ingentes divitias inde ex hæreditate consecutas.

16. Fides non censetur cadere sub præcepto speciale, et secundum se.

17. Satis est actum fidei semel in vita elicere.

18. Si a potestate publica quis interrogetur, fidem ingenuè confiteri, ut Deo et fidei gloriosum consulo, tacere, ut peccaminosum per se non damno.

19. Voluntas non potest efficere, ut assensus fidei in ipso sit magis firmus, quam mereatur pondus rationum ad assensum impellentium.

20. Hinc potest quis prudenter repudiare assensum, quem habebat supernaturalem.

21. Assensus fidei supernaturalis, et utilis ad salutem stat cum notitia solum probabili revelationis, imo cum formidine, qua quis formidet, ne non sit locutus Deus.

22. Non nisi fides unius Dei necessaria videtur necessitate medii, non autem explicita remuneratoris.

23. Fides late dicta ex testimonio creaturarum, similive motivo ad justificationem sufficit.

24. Vocare Deum in testem mendacii levis non est tanta irreverentia, propter quam velit, aut possit damnare hominem.

25. Cum causa licitum est jurare sine animo jurandi, sive res sit levis, sive gravis.

26. Si quis, vel solus, vel coram aliis, sive interrogatus, sive propria sponte, sive recreationis causa, sive quocunque alio fine, juret se non fecisse aliquid, quod revera fecit, intelligendo intra se aliquid, quod non fecit, vel aliam viam ab ea, in qua fecit, vel quodvis aliud additum verum, revera non mentitur, nec est perjurus.

27. Causa justa utendi his amphibologiis est quoties id necessarium, aut utile est ad salutem corporis, honorem, res familiares tuendas, vel ad quemlibet alium virtutis actum, ita ut veritatis occultatio censeatur tunc expediens et studiosa.

28. Qui mediante commendatione, vel munere, ad magistratum, vel officium publicum promotus est, poterit cum restrictione mentali præstare juramentum, quod de mandato regis a similibus solet exigi, non habito respectu ad intentionem exigentis, quia non tenetur fateri crimen occultum.

29. Urgens metus gravis est causa justa

sacramentorum administrationem simulandi.

30. Fas est viro honorato occidere invasorem, qui nititur calumniam inferre, si aliter hæc ignominia vitari nequit; idem quoque dicendum, si quis impingat alapam, vel fuste percutiat, et post impactam alapam, vel ictum fustis fugiat.

31. Regulariter occidere possum furem pro conservatione unius aurei.

32. Non solum licitum est defendere defensione occisiva, quæ actu possidemus; sed etiam ad quæ jus inchoatum habemus et quæ nos possessuros speramus.

33. Licitum est tam hæredi quam legatario contra injuste impediens, ne vel hæreditas adeatur vel legata solvantur, se taliter defendere, sicut et jus habenti in cathedram vel præbendam contra eorum possessionem injuste impediens.

34. Licet procurare abortum ante animationem fetus, ne puella deprehensa gravida occidatur aut infametur.

35. Videtur probabile omnem fetum, quandiu in utero est, carere anima rationali, et tunc primum incipere eandem habere, cum paritur, ac consequenter dicendum erit in nullo abortu homicidium committi.

36. Permissum est furari, non solum in extrema necessitate, sed etiam in gravi.

37. Famuli et famulæ domesticæ possunt occulte heris suis subripere ad compensandam operam suam, quam majorem judicant salario, quod recipiunt.

38. Non tenetur quis sub pœna peccati mortalis restituere, quod ablatum est per pauca furta, quantumcumque sit magna summa totalis.

39. Qui alium movet aut inducit ad inferendum grave damnum tertio, non tenetur ad restitutionem istius damni illati.

40. Contractus Mohatra licitus est etiam respectu ejusdem personæ, et cum contractu retrovenditionis prævie inito cum intentione lucri.

41. Cum numerata pecunia pretiosior sit numeranda, et nullus sit, qui non majoris faciat pecuniam præsentem, quam futuram, potest creditor aliquid ultra sortem a mutuario exigere, et eo titulo ab usura excusari.

42. Usura non est, dum ultra sortem aliquid exigitur, tanquam ex benevolentia et gratitudine debitum, sed solum si exigatur tanquam ex justitia debitum.

43. Quidni non nisi veniale sit detrahentis auctoritatem magnam, sibi noxiam et falso crimine elidere.

44. Probabile est non peccare mortaliter, qui imponit falsum crimen alicui, ut suam justitiam et honorem defendat: et si hoc non sit probabile, vix ulla erit opinio probabilis in theologia.

45. Dare temporale pro spirituali non est Simonia, quando temporale non datur tanquam pretium, sed duntaxat tanquam motivum conferendi vel efficiendi spirituale, vel etiam quando temporale sit solum gratuita compensatio pro spirituali, aut e contra.

46. Et id quoque locum habet, etiamsi temporale sit principale motivum dandi spirituale, imo etiamsi sit finis ipsius rei spiritualis, sic ut illud pluris aestimetur, quam res spiritualis.

47. Cum dixit concilium Tridentinum, eos alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, qui, nisi quos digniores et Ecclesiæ magis utiles ipsi judicaverint, ad ecclesias promovent, concilium, vel primo videtur per hoc digniores, non aliud significare velle, nisi dignitatem eligendorum, sumpto comparativo pro positivo; vel secundo, locutione minus propria ponit digniores, ut excludat indignos, non vero dignos, vel tandem loquitur tertio, quando fit concursus.

48. Tam clarum videtur fornicationem secundum se nullam involvere malitiam, et solum esse malam, quia interdictam, ut contrarium omnino rationi dissonum videatur.

49. Mollities jure naturæ prohibita non est unde si Deus eam non interdixisset, sæpe esset bona, et aliquando obligatoria sub mortali.

50. Copula cum conjugata, consentiente marito, non est adulterium, ideoque sufficit in confessione dicere se fornicatum.

51. Famulus, qui submissis humeris scienter adjuvat herum suum ascendere per fenestras ad stuprandam virginem, et multoties eidem subservit deferendo scalam, aperiendo januam, aut quid simile cooperando, non peccat mortaliter, si id faciat metu notabilis detrimenti, puta, ne a domino male tractetur, ne torvis oculis aspiciatur, ne domo expellatur.

52. Præceptum servandi festa non obligat sub mortali, seposito scandalo, si absit contemptus.

53. Satisfacit præcepto Ecclesiæ de audiendo sacro, qui duas ejus partes, imo quatuor simul a diversis celebrantibus audit.

54. Qui non potest recitare Matutinum et Laudes, potest autem reliquas Horas, ad nihil tenetur, quia major pars trahit ad se minorem.

55. Præcepto communionis annuæ satisficit per sacrilegam corporis Domini manducationem.

56. Frequens confessio et communio etiam in his, qui gentiliter vivunt, est nota prædestinationis.

57. Probabile est sufficere attritionem naturalem, modo honestam.

58. Non tenemur confessario interroganti fateri peccati alicujus consuetudinem.

59. Licet sacramentaliter absolvere dimidiate tantum confessos, ratione magni concursus pœnitentium, qualis v. g. potest contingere in die magnæ alicujus festivitatis aut indulgentiæ.

60. Pœnitenti habenti consuetudinem peccandi contra legem Dei, naturæ, aut Ecclesiæ, etsi emendationis spes nulla appareat, nec est neganda, nec differenda abso-

lutio, dummodo ore proferat se dolere et proponere emendationem.

61. Potest aliquando absolvi, qui in proxima occasione peccandi, versatur, quam potest et non vult omittere, quinimo directe, et ex proposito quærit, aut ei se ingerit.

62. Proxima occasio peccandi non est fugienda, quando causa aliqua utilis, aut honesta non fugiendi occurrit.

63. Licitum est quærere directe occasionem proximam peccandi pro bono spirituali vel temporali, nostro vel proximi.

64. Absolutionis capax est homo, quantumvis labore ignorantia mysteriorum fidei, et etiamsi per negligentiam etiam culpabilem nesciat mysterium sanctissimæ Trinitatis et Incarnationis Domini nostri Jesu Christi.

65. Sufficit illa mysteria semel credidisse.

Quicumque autem cujusvis conditionis, status, et dignitatis illas, vel illarum aliquam, conjunctim vel divisim defenderit, vel ediderit, vel de eis disputative, publice aut privatim tractaverit vel prædicaverit, nisi forsitan impugando, ipso facto incidat in excommunicationem latæ sententiæ, a qua non possit (præterquam in articulo mortis) ab alio quacunque etiam dignitate fulgente, nisi a pro tempore existente Romano Pontifice absolvi.

Insuper districte in virtute sanctæ Obedientiæ et sub interminatione divini iudicii prohibet omnibus Christifidelibus cujuscunque conditionis, dignitatis et status, etiam speciali et specialissima nota dignis, ne prædictas opiniones, aut aliquam ipsarum ad praxim deducant.

Tandem, ut ab injuriosis contentionibus doctores seu scholastici, aut alii quicumque in posterum se absterneant, et ut paci et charitati consulatur, idem sanctissimus in virtute sanctæ Obedientiæ eis præcipit, ut tam in libris imprimendis ac manuscriptis, quam in thesibus, disputationibus ac prædicationibus caveant ab omni censura et nota, nec non a quibuscunque conviciis contra eas propositiones, quæ adhuc inter catholicos hinc inde controvertuntur, donec a S. Sede super iisdem propositionibus iudicium proferatur.

(28. *Condemnatio duarum thesium de omnipotentia donata et subjecta creaturæ, feria v, die 23 Novembris 1679.*)

In congregatione generali sanctæ Romanæ et universalis Inquisitionis habita in Palatio Apostol. Montis Quirinalis coram S. S. D. N. Innoc. div. Prov. P. P. XI, ac emin. et rev. dominis S. R. E. cardinalibus, in tota Rep. Christiana contra hæreticam pravitatem generalibus inquisitoribus a S. Sede Apostolica specialiter deputatis.

Cum suprascriptis emin. et reverendis. D. D. delatæ fuerint hæc duæ propositiones:

1. Deus donat nobis omnipotentiam suam, ut ea utamur, sicut aliquis donat alteri vilam aut librum.

2. Deus subicit nobis suam omnipotentiam.

«Eorumdem jussu per theologos ad id specialiter deputatos S. S. D. N. relatæ, et coram Sua Sanctitate propositæ una cum votis emin. et rev. S. R. E. cardinalium, Sanctitas Sua decrevit et mandavit, ut ambæ propositiones prohiberentur, sicut eas præsentis decreto damnat et prohibet, ut temerarias ad minimum, et novas, mandatque, ne quis deinceps cujuscunque sit gradus, ordinis aut conditionis, illas vel illarum alterutram audeat imprimere vel imprimi facere, sive scriptis, sive etiam ore tenus docere vel asserere, sub pœnis et censuris in indice librorum prohibitorum contentis, aliisque Sanctitati Suæ bene visis.»

(29. *Prohibitio de usu scientiæ ex confessione acquisitæ. Feria iv, die 18 Novembris 1682.*)

«In generali congregatione S. Romanæ et universalis Inquisitionis habita in conventu S. Mariæ supra Minervam coram eminentis. et reverendis. D. D. S. R. E. cardinalibus, in tota Repub. Christiana contra hæreticam pravitatem generalibus inquisitoribus a S. Sede Apostolica specialiter deputatis.

«Prævia matura consultatione domino- rum consultorum facta fuit discussio sequentis propositionis.»

Scientia ex confessione acquisita uti licet, modo fiat sine directa aut indirecta revelatione et gravamine pœnitentis, nisi aliud multo majus ex non usu sequatur, in cujus comparatione prius merito contentatur.

«Addita deinde explicatione sive limitatione, quod sit intelligenda de usu scientiæ ex confessione acquisita cum gravamine pœnitentis, seclusa quacunque revelatione atque in casu, quo multo majus gravamen ejusdem pœnitentis ex non usu sequeretur, statuerunt dictam propositionem, quatenus admittit usum dictæ scientiæ cum gravamine pœnitentis omnino prohibendam esse, etiam cum dicta explicatione, sive limitatione, et præsentis decreto prohibent, ne quis ultra audeat talem doctrinam publice aut privatim docere, aut defendere, sub pœnis arbitrio sacræ congregationis infligendis; mandantes etiam universis sacramenti Pœnitentiæ ministris, ut ab ea in praxim deducenda prorsus absterneant.»

(30. *Constitutio Innocentii XI, proscriptæ octo et sexaginta theses, quæ prætextu orationis Quietis a Michaele de Molinos dicebantur, Bullarii Romani, edit. cit., tom. VIII, pag. 441.*)

INNOCENTIUS, episcopus, etc.

Cœlestis pastor Christus Dominus, ut jacentem in tenebris mundum, variisque gentium erroribus involutum a potestate diaboli, sub qua misere post lapsum primi parentis tenebatur, sua ineffabili miseratione liberaret, carnem sumere, et in ligno crucis chirographo redemptionis nostræ affixo, in testimonium suæ in nos charitatis, sese hostiam viventem Deo pro nobis

offerre dignatus est, mox rediturus in cœlum, Ecclesiam catholicam sponsam suam, tanquam novam civitatem sanctam Hierusalem descendentem de cœlo non habentem rugam, neque maculam, unam, sanctamque in terris relinquens, armis potentiæ suæ contra portas inferi circumvallatam, Petro apostolorum principi et successoribus ejus regendam tradidit, ut doctrinam ab ipsius ore haustam, sartam tectamque custodirent, ne oves pretioso sanguine redemptæ pravarum opinionum pabulo in antiquos errores reciderent, quod præcipue beato Petro mandasse sacræ litteræ docent: cui enim apostolorum, nisi Petro, dixit: *Pasce oves meas*, et rursus: *Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua, et tu aliquando conversus confirma fratres tuos?* (Luc. xxii, 32.) Quare Nobis, quia non nostris meritis, sed inscrutabili Dei omnipotentis consilio in ejusdem Petri cathedra, pari potestate sedemus, semper fixum in animo fuit, ut populus Christianus eam sectaretur fidem, quæ a Christo Domino per apostolos suos perpetua, et nunquam interrupta traditione prædicata fuit, quamque ipse usque ad sæculi consummationem permansuram esse promisit.

Cum igitur ad apostolatam nostrum relatum fuisset, quemdam Michaelem de Molinos prava dogmata, tum verbo, tum scripto docuisse, et in praxim deduxisse, quæ prætextu orationis quietis, contra doctrinam et usum a sanctis Patribus ab ipsis nascentis Ecclesiæ primordiis receptum, fideles a vera religione et a Christianæ pietatis puritate in maximos errores, et turpissima quæque inducebant: Nos, cui cordi semper fuit ut fidelium animæ Nobis ex alto commissæ, purgatis pravarum opinionum erroribus, ad optatum salutis portum tuto pervenire possint legitimis præcedentibus iudiciis, prædictum Michaelem de Molinos carceribus mancipari mandavimus. Deinde coram Nobis et venerabilibus fratribus nostris sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinalibus in tota Republica Christiana generalibus inquisitoribus Apostolica auctoritate specialiter deputatis, auditis pluribus in sacra theologia magistris, eorumque suffragiis, tum voce, tum scripto susceptis, matureque perpensis, implorata etiam sancti Spiritus assistentia, cum prædictorum fratrum nostrorum unanimi voto ad damnationem infra-scriptarum propositionum ejusdem Michaelis de Molinos, a quo fuerunt pro suis recognitæ, et de quibus propositionibus tanquam a se dictatis, scriptis, communicatis et creditis, ipse convictus, respectu confessus fuerat, ut latius in processu et decreto de mandato nostro lato die 28 Augusti præsentis anni 1687, devenire, ut infra, decrevimus.

Propositiones 68.

1. Oportet hominem suas potentias annihilare; et hæc est via interna.

2. Velle operari active, est Deum offendere, qui vult esse ipse solus Agens; et ideo

opus est, seipsum in Deo totum, et totaliter derelinquere, et postea permanere velut corpus exanime.

3. Vota de aliquo faciendo sunt perfectionis impeditiva.

4. Activitas naturalis est gratiæ inimica, impeditque Dei operationes et veram perfectionem, quia Deus operari vult in nobis sine nobis.

5. Nihil operando anima se annihilat, et ad ipsum principium redit, et ad suam originem, quæ est essentia Dei, in qua transformata remanet, ac divinizzata, et Deus tunc in se ipso remanet, quia tunc non sunt amplius duæ res unitæ, sed una tantum, et hac ratione Deus vivit et regnat in nobis, et anima se ipsam annihilat in esse operativo.

6. Via interna est illa, qua non cognoscitur nec lumen, nec amor, nec resignatio, et non oportet Deum cognoscere, et hoc modo recte proceditur.

7. Non debet anima cogitare nec de præmio, nec de punitione, nec de paradiso, nec de inferno, nec de morte, nec de æternitate.

8. Non debet velle scire, an gradiatur cum voluntate Dei, an cum eadem voluntate resignata maneat, nec ne? nec opus est ut velit cognoscere suum statum, nec proprium nihil, sed debet ut corpus exanime manere.

9. Non debet anima reminisci, nec sui, nec Dei, nec cujuscunque rei; et in via interna omnis reflexio est nociva, etiam reflexio ad suas humanas actiones, et ad proprios defectus.

10. Si propriis defectibus alios scandalizet, non est necessarium reflectere, dummodo non adsit voluntas scandalizandi, et ad proprios defectus non posse reflectere gratia Dei est.

11. Ad dubia, quæ occurrunt, an recte procedatur, nec ne, non est opus reflectere.

12. Qui suum liberum arbitrium Deo donavit, de nulla re debet curam habere, nec de inferno, nec de paradiso, nec debet desiderium habere propriæ perfectionis, nec virtutum, nec propriæ sanctitatis, nec propriæ salutis, cujus spem expurgare debet.

13. Resignato Deo libero arbitrio, eidem Deo relinquenda est cogitatio, et cura de omni re nostra, et relinquere, ut faciat in nobis suam divinam voluntatem.

14. Qui divinæ voluntati resignatus est, non convenit, ut a Deo rem aliquam petat, quia petere est imperfectio, cum sit actus propriæ voluntatis et electionis, et est velle, quod divina voluntas nostræ conformetur, et non quod nostra divinæ. Et illud Evangelii: *Petite, et accipietis* (Joan. xvi, 24), non est dictum a Christo pro animabus internis, quæ nolunt habere voluntatem. Imo hujusmodi animæ eo perveniunt, ut non possint Deo rem aliquam petere.

15. Sicut non debent a Deo rem aliquam petere, ita nec illi ob rem aliquam gratias agere debent, quia utrumque est actus propriæ voluntatis.

16. Non convenit indulgentias querere pro pœna propriis peccatis debita, quia melius est divinæ justitiæ satisfacere, quam divinam misericordiam querere, quoniam illud ex puro Dei amore procedit, et istud ab amore nostri interessato, nec est res Deo grata, nec meritoria, quia est velle crucem fugere.

17. Tradito Deo libero arbitrio, et eidem relicta cura et cognitione animæ nostræ, non est amplius habenda ratio tentationum, nec eis alia resistentia fieri debet, nisi negativa, nulla adhibita industria, et si natura commovetur, oportet sinere, ut commoveatur, quia est natura.

18. Qui in oratione utitur imaginibus, figuris, speciebus et propriis conceptibus, non adorat Deum in spiritu et veritate.

19. Qui amat Deum eo modo, quo ratio argumentatur, aut intellectus comprehendit, non amat verum Deum.

20. Asserere, quod in oratione opus est sibi per discursum auxilium ferre, et per cogitationes, quando Deus animam non alloquitur, ignorantia est. Deus nunquam loquitur, ejus locutio est operatio et semper in anima operatur, quando hæc suis discursibus, cogitationibus et operationibus eum non impedit.

21. In oratione opus est manere in fide obscura et universali cum quiete et oblivione cujuscunque cogitationis particularis ac distinctæ attributorum Dei, ac Trinitatis, et sic in Dei præsentia manere ad illum adorandum et amandum, eique inserviendum, sed absque productione actuum; quia Deus in his sibi non complacet.

22. Cognitio hæc per fidem non est actus a creatura productus, sed est cognitio a Deo creaturæ tradita, quam creatura se habere non cognoscit, nec postea cognoscit illam se habuisse, et idem dicitur de amore.

23. Mystici cum S. Bernardo in Scala claustralium distinguunt quatuor gradus, lectionem et meditationem, orationem et contemplationem infusam; qui semper in primo sistit, nunquam ad secundum pertransit; qui semper in secundo persistit, nunquam ad tertium pervenit, quia est nostra contemplatio acquisita, in qua per totam vitam persistendum est; dummodo Deus animam non trahat, absque eo quod ipsa id exspectet, ad contemplationem infusam: et hac cessante, anima regredi debet ad tertium gradum, et in ipso permanere, absque eo quod amplius redeat ad secundum aut primum.

24. Qualescunque cogitationes in oratione occurrant, etiam impuræ, etiam contra Deum, sanctos, fidem et sacramenta, si voluntarie non nutriantur, nec voluntarie expellantur, sed cum indifferentia et resignatione tolerantur, non impediunt orationem fidei: imo eam perfectiorem efficiunt, quia anima tunc magis divinæ voluntati resignata remanet.

25. Etiam si superveniat somnus, et dormiatur, nihilominus fit oratio et contemplatio actualis; quia oratio et resignatio,

resignatio et oratio idem sunt, et dum resignatio perdurat, perdurat et oratio.

26. Tres illæ viæ, purgativa, illuminativa et unitiva sunt absurdum maximum, quod dictum fuerit in mystica, cum non sit nisi unica via, scilicet via interna.

27. Qui desiderat et amplectitur devotio-nem sensibilem, non desiderat, nec quærit Deum, sed seipsum, et male agit, cum eam desiderat, et eam habere conatur, qui per viam internam incedit, tam in locis sacris quam in diebus solemnibus.

28. Tædium rerum spiritualium bonum est, siquidem per illud purgatur amor proprius.

29. Dum anima interna fastidit discursus de Deo et virtute, et frigida remanet, nullum in se ipsa sentiens fervorem, bonum signum est.

30. Totum sensibile, quod experimur in vita spirituali, est abominabile, spurcum et immundum.

31. Nullus meditativus veras virtutes exercet internas, quæ non debent a sensibus cognosci. Opus est amittere virtutes.

32. Nec ante, nec post communionem alia requiritur præparatio, aut gratiarum actio (pro istis animabus internis) quam permanentia in solita resignatione passiva, quæ modo perfectione supplet omnes actus virtutum, qui fieri possunt, et fiunt in via ordinaria; et si hac occasione communionis insurgunt motus humiliationis, aut gratiarum actionis, reprimendi sunt, quoties non dignoscatur eos esse ex impulsu speciali Dei; alias sunt impulsus naturæ nondum mortuæ.

33. Male agit anima, quæ procedit per hanc viam internam, si in diebus solemnibus vult aliquo conatu particulari excitare in se devotum aliquem sensum; quoniam animæ internæ omnes dies sunt æquales, omnes festivi; et idem dicitur de locis sacris, quia hujusmodi animabus omnia loca æqualia sunt.

34. Verbis et lingua gratias agere Deo non est pro animabus internis, quæ in silentio manere debent, nullum Deo impedimentum apponendo, quod operetur in illis; et quo magis Deo se resignant, et experiuntur se non posse orationem Dominicam, seu *Pater noster* recitare.

35. Non convenit animabus hujus viæ internæ, quod faciant operationes etiam virtuosas ex propria electione et activitate, alias non essent mortuæ; nec debent elicere actus amoris erga B. V. sanctos aut humanitatem Christi, quia cum ista objecta sensibilia sint, talis est amor erga illa.

36. Nulla creatura, nec B. V. nec sancti sedere debent in nostro corde, quia solus Deus vult illud occupare et possidere.

37. In occasione tentationum etiam furiosarum non debet anima elicere actus explicitos virtutum oppositarum, sed debet in supradicto amore et resignatione permanere.

38. Crux voluntaria mortificationum pondus grave est et infructuosum, ideoque dimittenda.

39. Sanctiora opera et pœnitentiæ, quas peregerunt sancti, non sufficiunt ad remotionem ab anima vel unicam adhesionem.

40. B. Virgo nullum unquam opus exterius peregit, et tamen fuit sanctis omnibus sanctior; igitur ad sanctitatem perveniri potest absque opere exteriori.

41. Deus permittit et vult ad nos humiliandos et ad veram transformationem perducendos, quod in aliquibus animabus perfectis, etiam non arreptiis, dæmon violentiam inferat earum corporibus, easque actus carnales committere faciat, etiam in vigilia et sine mentis offuscatione, movendo physice illarum manus, et alia membra contra earum voluntatem. Et idem dicitur quoad alios actus per se peccaminosos, in quo casu non sunt peccata, quia his non adest consensus.

42. Potest dari casus, quod hujusmodi violentiæ ad actus carnales contingant eodem tempore ex parte duarum personarum, scilicet maris et femine, et ex parte utriusque sequatur actus.

43. Deus præteritis sæculis sanctos efficiebat tyrannorum ministerio, nunc vero eos efficit sanctos ministerio dæmonis, qui causando in eis prædictas violentias, facit, ut illi se ipsos magis despiciant, atque annihilent, et se Deo resignent.

44. Job blasphemavit, et tamen non peccavit labiis suis, quia fuit ex dæmonis violentia.

45. Sanctus Paulus hujusmodi dæmonis violentiam in suo corpore passus est, unde scripsit: *Non quod volo bonum, hoc ago, sed quod nolo malum, hoc facio* (Rom. vii, 15.)

46. Hujusmodi violentiæ sunt medium magis proportionatum ad annihilandam animam, et eam ad veram transformationem et unionem perducendam, nec alia superest via facilior et tutior.

47. Cum hujusmodi violentiæ occurrunt, sinere oportet, ut Satanas operetur, nullam adhibendo industriam, nullumque proprium conatum, sed permanere debet homo in suo nihilo, et etiam si sequantur pollutiones et actus obsceni propriis manibus, et etiam pejora, non opus est se ipsum inquietare, sed foras emittendi sunt scrupuli, dubia et timores, quia anima fit magis illuminata, magis roborata, magisque candida, et acquiritur sancta libertas; et præ omnibus non opus est hæc confiteri, et sanctissime fit non confitendo, quia hoc pacto superatur dæmon, et acquiritur thesaurus pacis.

48. Satanas, qui hujusmodi violentias infert, suadet deinde gravia esse delicta, ut anima se inquietet, ne in via interna ulterius progrediatur, unde ad ejus vires enervandas melius est ea non coniteri, quia non sunt peccata, nec etiam venialia.

49. Job ex violentia dæmonis se propriis manibus polluebat eodem tempore, quo mundas habebat ad Deum preces (sic interpretando locum ex cap. xvi Job).

50. David, Jeremias, et multi ex sanctis prophetis hujusmodi violentias patiebantur harum impurarum operationum externarum.

51. In sacra Scriptura multa sunt exempla